

ENTENTENS ERNÆRINGSPROBLEMER

Af

A. C. Kaarsen.

.... „og nu er vi netop saa vidt,
som de var dengang“.
„L'Œuvre“.

Siden England¹⁾ i Foraaret 1915 effektivt organiserede Afspærringssystemet overfor Fjenden, for med Sulten som Forbundsfølge at fremtvinge Sejren, er der skrevet og talt meget om Centralmagternes Ernæringsforhold. Afspærringen har nu virket i 2 Aar uden at føre til det ønskede Resultat; med spændt Opmærksomhed har man fulgt Efterretningerne om Ernæringsforholdene i Centralmagternes Lejr, Efterretninger, der iøvrigt var i høj Grad modstridende, idet Forholdene indenfor et saa stort Omraade naturligvis maatte være vidt forskellige. Hvor stor Nøden end kan være, er man da efterhaanden blevet skeptisk overfor den Tanke, at Sulten alene skulde tvinge Centralmagterne til Fred,

¹⁾ Denne Artikel var oprindeligt tænkt kun at omhandle England, og dette Land er da ogsaa udførligst behandlet. Da imidlertid en samlet Fremstilling for hele Ententen maatte paaregne større Interesse, er der ogsaa for de andre Magter forsøgt en kort Antydning af de Vanskeligheder, der navnlig i de sidste Maanedes har rejst sig paa Ernæringspørgsmaalets Omraade.

ENTENTENS ERNÆRINGSPROBLEMER

Af

A. C. Kaarsen.

.... „og nu er vi netop saa vidt,
som de var dengang“.
„L'Œuvre“.

Siden England¹⁾ i Foraaret 1915 effektivt organiserede Afspærringssystemet overfor Fjenden, for med Sulten som Forbundsfølge at fremtvinge Sejren, er der skrevet og talt meget om Centralmagternes Ernæringsforhold. Afspærringen har nu virket i 2 Aar uden at føre til det ønskede Resultat; med spændt Opmærksomhed har man fulgt Efterretningerne om Ernæringsforholdene i Centralmagternes Lejr, Efterretninger, der iøvrigt var i høj Grad modstridende, idet Forholdene indenfor et saa stort Omraade naturligvis maatte være vidt forskellige. Hvor stor Nøden end kan være, er man da efterhaanden blevet skeptisk overfor den Tanke, at Sulten alene skulde tvinge Centralmagterne til Fred,

¹⁾ Denne Artikel var oprindeligt tænkt kun at omhandle England, og dette Land er da ogsaa udførligst behandlet. Da imidlertid en samlet Fremstilling for hele Ententen maatte paaregne større Interesse, er der ogsaa for de andre Magter forsøgt en kort Antydning af de Vanskeligheder, der navnlig i de sidste Maanedes har rejst sig paa Ernæringspørgsmaalets Omraade.

ikke mindst efter den sidste Tids Krigsbegivenheder, der har bragt Rumæniens store Forraad i deres Hænder.

Har i de to første Krigsaar Ernæringsspørgsmaalet nærmest været noget for Centralmagterne specifikt, saa har det sidste Halvaar med tilstrækkelig Tydelighed vist, at Problemet nu vil faa en international Karakter. Verden kan ikke kriges i aarevis og samtidig producere Fornødenheder i normalt Omfang. Samfundene er omorganiserede, Kapital og Arbejdskraft overført fra fredelige Produktionsgrene til Krigsindustrier, samtidig med at den bedste Del af Arbejdskraften i millionvis er kaldt under Fanerne. I lang Tid kan der tæres paa opsparede Fonds af Kapital- og Konsumgoder, men efterhaanden som Krigen varer ved, maa Bristen træde stærkere og stærkere frem. Men medens disse Vanskeligheder, forstærkede ved Blokaden, allerede tidligt viste sig i Tyskland, kommer Sulten nu ogsaa til de Stater, der i sin Tid dekreterede Afspærringssystemet overfor Fjenden.

Ernæringsproblemet har tre Stadier: først Maksimalprispolitiken, der under alvorligere Forhold hurtig viser sin Utilstrækkelighed; Kortsystemets Forbrugsindskrækning er den anden Fase, hvori de fleste Stater nu gaar ind; tredje Stadium er Hungersnøden — og lang Tid endnu kan Krigen næppe føres, før dette Stadium indtræder.

England.

Den Forstyrrelse i det internationale Handelssamkvem, som var en umiddelbar Følge af Krigsudbruddet, maatte ikke mindst berøre England, der netop for de

vigtigste Fødemidler i saa høj Grad er afhængig af udenlandske Tilførsler. Regeringen saa sig derfor snart nødsaget til at træffe særlige Foranstaltninger for at sikre Importen, og der nedsattes forskellige Kommissioner med den Opgave at holde Tilførslerne oppe paa det tilstrækkelige Niveau.

Før Krigen dækkede England omtrent $\frac{2}{3}$ af sit Sukkerforbrug ved Indførsel fra Centralmagterne, saa Sukkerspørgsmaalet maatte straks blive brændende. Hvorledes Sukkerkommissionen har løst sin Opgave, ses af nedenstaaende Tal for Importen:

Mill. cwts.	August—Juli			August—November	
	19 ¹³ / ₁₄	19 ¹⁴ / ₁₅	19 ¹⁵ / ₁₆	1915	1916
Roesukker	29.64	3.33	0.54	0.34	"
Rørsukker	8.43	30.54	32.04	11.00	9.80
Ialt	38.80	33.77	32.58	11.34	9.80

Der er med andre Ord en ret betydelig Nedgang i Importen, en Nedgang, der ses fortsat i tredje Krigsaars første fire Maaneder; og medens normalt ca. 78 % af Indførselen er Roesukker, er dette nu helt forsvunden. Regeringens Sukkerpolitik var i første Krigsaar vel hovedkulds, Rørsukkerpriserne steg enormt, og efter at det nødvendige Behov var dækket, maatte man endog skride til et Indførselsforbud for ikke at lide for store Tab paa de gjorte Indkøb.

Hvad Hvedeimporten angaar har Kommissionen for Kornforsyningen etableret et Samarbejde med de forskellige Kolonialregeringer, saaledes at den indiske, australske og kanadiske Regering hver især kontrollerer Hvedeeksporten, hvoraf Kommissionen overtager Størsteparten. Tonnageknapheden har imidlertid voldt store

Vanskeligheder med at faa det købte Korn hjem fra Indien og Australien. Nedenstaaende Tabel viser Importen af uformalet Hvede (Importen af Hvedemel er ikke undergaaet væsentlige Forskydninger).

	Import af uformalet Hvede (Mill. cwts.).				
	August—Juli			Aug.—Novbr.	
	19 ¹³ / ₁₄	19 ¹⁴ / ₁₅	19 ¹⁵ / ₁₆	1915	1916
Rusland	9.03	0.72	0.60	0.51	„
U. S. A.	29.05	42.87	63.14	12.18	16.79
Kanada	23.57	27.45	25.19	8.32	6.25
Argentina	7.22	12.07	3.42	0.20	0.85
Australien	14.23	1.94	2.27	„	1.10
Brit. Indierr	12.89	13.95	7.00	6.72	4.17
Andre Lande	1.02	0.27	0.10	„	0.04
Ialt	99.51	98.77	101.73	28.02	29.36

Som det ses, er den samlede Hvedeimport meget nær den samme i de tre Aar, men m. H. t. de Lande, hvorfra Indførselen er foregaaet, er der sket meget væsentlige Forskydninger. Rusland, hvorfra normalt 10 % af Importen hentes, er udgaaet. Indien og Australien gik i første Krigsaar ned til godt Halvdelen, i andet til Tredjedelen af det normale. Argentina sank efter en Stigning i første Krigsaar til under Halvdelen, medens Kanada viser en mindre Opgang. Det Land, der i begge de to Krigsaar har trukket Læsset, er U. S. A., hvorfra Importen i første Krigsaar steg ca. 50 % og i andet var mere end det dobbelte af Normalen. Denne stærke Stigning har været mulig, fordi de Forenede Staters Høst i 1915 var eksceptionel stor. Men i Aar, hvor Verdenshøsten er slet, kan der ikke paaregnes tilnærmelsesvis saa stærk en Støtte fra U. S. A., og de Vanskeligheder, der saaledes rejser

sig for Behovets Dækning, førte for et Par Maaneder siden til en Nyordning af Hvedeimporten samtidig med en Rekonstruktion af Kornkommissionen. Herefter har Staten ligefrem monopoliseret Kornhandelen, idet Kommissionen kontrollerer al Import til Storbritannien af Korn og Mel og faktisk er den eneste Importør. Kuriøst nok var en af Grundene til, at Staten overtog Hvedeimporten, den, at de private Importører ikke turde ligge inde med større Beholdninger af Frygt for en Deroute ved Aabning af Dardanellerne for det russiske og rumænske Korn -- en Frygt, der turde være lidt overdreven. — Kommissionens Virksomhed har i Fagpressen været Genstand for en Del Kritik, idet det bebrejdes den, at den ikke har været i Stand til at forhindre den sidste Tids ret betydelige Prissvingninger.

Udsigterne for Storbritannien til i det kommende Aar at dække sit Behov for Brødkorn fremgaar af Afnittet om Verdenshøsten.

For de vigtigste andre Fødemidler end Brødkorn og Sukker skal anføres følgende Tabel over Importen:

Mill. cwts.	August—Juli			Aug.—Novbr.	
	19 ¹³ /14	19 ¹⁴ /15	19 ¹⁵ /16	1915	1916
Kød og Flæsk	24.55	23.90	23.36	8.22	8.22
Fisk	3.84	3.04	3.51	0.61	1.30
Smør	4.20	3.09	2.85	1.27	0.69
Margarine	1.55	1.68	2.50	0.77	0.98
Fedt	2.11	2.58	2.17	0.45	0.41
Ost	2.39	2.77	2.40	0.92	1.41
Æg (great hunds.).	21.94	11.56	8.46	3.67	1.99

Det er i de to første Krigsaar lykkedes at bevare status quo for Kød og Flæsk, Fisk, Fedt og Ost;

Margarinetilførslerne er endog steget betydeligt. Derimod viser Tallene for Smør og Æg en ganske voldsom Nedgang, der ses fortsat i Maanederne August—November 1916. —

Levnedsmiddelproblemet har i England indtil den seneste Tid nærmest været et Transport-, et Tonnagespørgsmaal, idet der har været tilstrækkeligt at faa udefra, omend det har voldt Vanskeligheder at skaffe det frem. Selv for Englands kæmpemæssige Handelsflaade har nemlig den Opgave været for stor at opfylde de militære Krav samtidig med i normalt Omfang at befordre de nødvendige Tilførsler udefra. Fra Regeringens Side paastaas det, at Undervandskrigens Ødelæggelser betyder forholdsvis lidt; men England har dog siden Krigens Udbrud mistet $2\frac{3}{4}$ Mill. Tons af en Flaade paa godt 20 Mill. Tons (Krigs- og Handelsflaade tilsammen). At der paa den anden Side — som hævdet af Churchill — under gunstige Omstændigheder aarligt skulde kunne bygges nye 2 Mill. Tons er mindre væsentligt overfor det Faktum, at det sidste halve Aars Nybygninger ikke andrager $\frac{1}{2}$ Mill. Tons.

Imidlertid er det nok de militære Fordringer, der tynger Handelsflaaden mest, idet henimod $\frac{3}{4}$ er rekvi-
reret af Regeringen til militære Øjemed, og hertil kommer den Maade, hvorpaa Tonnagen udnyttes. Baade i engelske og franske Havne maa Skibene ligge meget længere end normalt for at faa losset og ladet — hvor man før kunde nøjes med en Uge, er 30 Liggedage ikke ualmindeligt — idet Efterspørgselen efter Havnearbejdere langtfra kan tilfredsstilles. I den senere Tid er man da ogsaa kommet ind paa at anvende kulørte Havnearbejdere. — Med Hensyn til

Tonnagens Udnyttelse spiller det naturligvis ogsaa en meget stor Rolle, hvor lang Vej Skibene skal tilbagelægge. Hvedeskibene har saaledes hidtil for en meget stor Del kunnet nøjes med den korte Rute paa U. S. A.; naar man i det kommende Aar i langt højere Grad maa søge til de fjernere Leverandører: Argentina, Indien og Australien, vil dette nødvendigvis lægge Beslag paa betydeligt større Tonnagebeløb.

Samtidig med at Tonnageproblemet volder større og større Vanskelighed, melder sig nu det Spørgsmaal, om der overhovedet vil blive tilstrækkelige Mængder af oversøiske Levnedsmidler at faa i 1917. Endelig har den stærke Prisstigning paa alle Fødevarer — man regner med en gennemsnitlig Stigning af henimod $\frac{3}{4}$ — givet Anledning til den ene Arbejderdemonstration efter den anden for at formaa Regeringen til at gøre noget effektivt. Derfor, medens Handelsminister Runciman endnu i Oktober i en Debat i Underhuset kunde afvise Talen om enhver drastisk Indgriben fra Regeringens Side i Ernæringsspørgsmaalet, saa maatte han, da i November det samme Problem atter fremdroges i Underhuset, indrømme, at Forholdene efterhaanden havde medført en ændret Opfattelse hos Regeringen, der nu vilde tage Sagen i sin Haand.

Bestemmelserne om Levnedsmiddelreguleringen, der offentliggjortes 17. November, giver Board of Trade Myndighed til:

- 1) at skride ind mod Personer, der omgaas utilbørligt med eller ødelægger Levnedsmidler. Navnlig maa Mælk kun naar den er afskummet anvendes til Fodring af Grise.

- 2) at foreskrive hvilke Artikler, der maa fremstilles af Levnedsmidler.
- 3) at regulere Salget, Tilvirkningen og Uddelingen af visse Fødemidler.
- 4) at fastsætte Maksimalpriser paa Artikler, der kontrolleres af Staten.
- 5) at tage enhver Person i Ed angaaende Størrelsen af hans Lager og Produktionsomkostninger.

Det var dog paa Forhaand Meningen, at Reguleringen ikke skulde administreres af Board of Trade, men af et særligt Departement med en Levnedsmiddelkontrollør — eller „Diktator“, som han populært betegnedes — i Spidsen. I dette Departement skulde da tillige de Kommissioner og Udvalg gaa op, der hidtil havde reguleret Importen af forskellige Varer.

Mr. Runciman betonedede udtrykkeligt, at vel ønskede Regeringen Beføjelse til, saafremt det var nødvendigt, uden forudgaaende Forhandling at kunne gribe ind med Kraft i Ernæringsspørgsmaalet, men at det indtil videre slet ikke var Meningen at skride til særlig gennemgribende Forholdsregler, foreløbig vilde man kun Sløseriet og Ødselheden til Livs.

De første Bestemmelser gik da ogsaa kun ud paa at fastsætte Maksimalpris paa Mælk og en højere Udmalingsprocent for Hvede. Medens denne for Helsingtemel er 65 %, skal der efter 27. November holdes en Udmalingsprocent mellem 73 og 78 efter Sorten. Efter 1. Jan. 1917 maa Brød kun bages af Mel, malet efter denne Skala. Det staar Bagerne frit for at blande Melet med andre Sorter, naar kun dette angives; en Del Forsøg paa Iblanding af Majsmel er

dog foreløbig faldet uheldigt ud. — Vel gør den højere Udmalingsprocent Brødkornsbeholdningerne drøjere, men paa den anden Side klager Landmændene over den mindskede Klidproduktion og kræver Foranstaltninger for rigeligere Tilførsel af Foderstoffer. — Det nye Krigsbrød er allerede kommet i Handelen under Betegnelsen „Nationalbrød“. Prisen bliver 11. d. for første og 10 d. for anden Kvalitet (hvert Brød vejer 4 lbs.) sammenlignet med en Pris i August 1914 af henholdsvis 7¹/₂ og 6 d.

Det næste Skridt var en Regulering af Maaltider, der indtages i Klubber, Hoteller, Restaurationer og andre offentlige Steder. Der har i lang Tid været klaget over den Luksus, som her fandt Sted, ikke mindst fra Militærpersoners Side, der skulde afgaa til Fronten eller var hjemme paa Orlov. Den nye Ordning, der traadte i Kraft 18. December, gik ud paa, at fra Kl. 6—9¹/₂ Aften maa der ikke serveres Maaltider, bestaaende af mere end tre Retter, paa øvrige Tider ikke af mere end to Retter. Overtrædelser straffes strængt.

Med Lloyd Georges nye Ministerium fulgte Ud-nævnelser af Fødemiddelkontrolløren. Det blev Chefen for Londons Havnevæsen, Lord Devonport — der med sine fremragende administrative Evner iøvrigt straks ansaas som Favorit — hvem den ansvarsfulde Post blev betroet. I sin første Tale i Underhuset erklærede den nye Kontrollør, at Rationssystemet utvivlsomt vilde blive nødvendigt, navnlig maatte man snart skride til Indførelse af Sukkerkort. Lord Devonports første Handling var Udarbejdelsen af en Anordning om en kødløs Ugedag, gældende for

Butiker og Restauranter, men med den udtrykkelige Hensigt ogsaa at bevæge Befolkningen som Helhed til loyalt at afstaa fra Kødfordbrug en Dag om Ugen. Ordningen træder i Kraft 1. Jan. 1917. Med det nuværende Forbrug menes en rationelt gennemført kødløs Dag at betyde en Besparelse af $\frac{1}{2}$ Million £ eller omkring 25 Mill. £ paa et Aar, men Lord Devenport lægger ikke Skjul paa, at man sandsynligvis snart vil faa to kødløse Dage, idet Importen næppe kan oprettholdes i sit hidtidige Omfang.

Det er interessant at følge Pressens Kommentarer til alle disse Foranstaltninger. Saaledes maa det kaldes en Skæbnens Ironi, naar „Times“ i en ledende Artikel opfordrer til en indgaaende Undersøgelse af den Maade, hvorpaa Tyskland har søgt at løse sit Ernæringsproblem — for at England kan efterligne disse Foranstaltninger!

Den ny Regerings Ernæringsprogram er selvfølgelig ikke Forbrugsindskrænkninger alene. Man vil for det første gøre alt for at holde Importen oppe, idet det er Meningen at lette Handelsflaaden noget for dens militære Byrder; endvidere omgaas Regeringen med Planer om i nær Fremtid at overtage al Tonnage, som ikke allerede er i dens Tjeneste, hvilket naturligvis vil gavne Overblikket og Organisationen. For det andet vil man søge at fremme den indenlandske Produktion, navnlig har Lord Devonport sin Opmærksomhed henvendt paa Svineavl og Kartoffeldyrkningen, og der ventes i nær Fremtid Forordninger paa dette Omraade.

Nedenstaaende Tabel viser en Opgørelse over Storbritanniens Høst i Aar, sammenlignet med 1915 og de tidligere Aars Gennemsnit. (Her som for de øvrige Lande er Angivelserne for 1916 foreløbige).

	Areal i 1 000 ha			Udbytte i 1 000 Tons		
	1916	1915	1909--13 gnstl.	1916	1915	1909--13 gnstl.
Hvede	830	944	764	1 650	2 012	1 623
Byg	669	616	747	1 210	1 064	1 423
Havre	1 678	1 683	1 635	3 080	3 157	2 999
Kartofler . . .	463	487	472	—	7 661	6 925

Hvedehøsten er, som det ses, langt ringere end sidste Aar, idet der er en betydelig Nedgang i Arealet. Derimod er Byghøsten bedre end i 1915, omend en Del mindre end normalt. For Kartoffelhøsten foreligger endnu ingen samlet Opgørelse; men i Skotland skal den være meget slet, og for England og Wales foreligger følgende Tal — 1916: 2 544 Mill. kg, 1915: 2 904 Mill. kg, overfor et Gennemsnit i 1909—13 af 2 719 Mill. kg. Sidst i November stod Kartofflerne derfor allerede i en Pris af 10 £ pr. Ton mod 4 £ sidste Aar. Det Forslag, Bathurst fremkom med i Underhuset for nogen Tid siden, om at pløje Plænerne op i Hyde Park og lægge Kartoffler deri, tyder ikke paa megen Forstaaelse af den Misère, der truer det engelske Landbrug. Udyrket Jord findes i Overflod, men det, der mangler, er Arbejdskraft. Lloyd Georges to store Organisationsarbejder, Hæren og Ammunitionsfabrikationen, har trawlet Landbruget for den i Forvejen knappe Arbejdskraft. Regeringen har efterhaanden indset den store Fare herved, indset — som „Economist“ udtrykker det — at Slaget ikke alene kæmpes ved Fronten, og Kuglerne ikke alene støbes i Ammunitionsfabrikerne, men at den indenlandske Produktion af Livsfornødenheder er et vigtigt Led i den nationale Kamp. Man har derfor i den sidste Tid

ikke udskrevet Landarbejdere til Militærtjeneste, og Krigsministeriet har truffet det Arrangement, at Landmænd, der vil forpligte sig til at dyrke et vist Areal for næste Aars Høst, kan faa Lov til at beholde Folk, der er hjemme paa Orlov, til Saaarbejdet er sluttet. — Der rettes ogsaa Bestræbelser paa i større Udstrækning at anvende Krigsfanger i Landbruget, men der er her en Del Fordom fra Landbrugernes Side at overvinde, og forsaavidt Fangerne skal arbejde i større Hold, kniber det stærkt med at skaffe fornødent Vagtmandskab. — Endelig maa nævnes det Arbejde, der gøres for at supplere den svigtende mandlige Arbejdskraft med Kvinder. The Women's War Agricultural Committees arbejder i Forstaaelse med Landbrugsministeriet og søger ikke uden Held at bevæge Kvinder — navnlig fra Middelstanden og de højere Klasser — til at træde ind i „The National Land Service Corps“, hvorfra de efter ca. 1 Maanedes Uddannelse og Træning sendes ud i Landet.

De lokale Myndigheder har af Landbrugsministeriet faaet Beføjelse til at ekspropriere ukultiveret Land og udstykke det til Opdyrkning. „Times“ har dog sikkert Ret, naar den skriver, at al Tale om at bringe ny Jord under Plov er meningsløs, og at man maatte være tilfreds, om man kunde bevare det nuværende Areal. Dette vil imidlertid næppe lykkes — saaledes vil det for næste Høst besaaede Hvedeareal efter al Sandsynlighed blive mindre end det for 1916 og Foldudbyttet endnu ringere, fordi Dræning, Lugning og lignende Kulturarbejder i de sidste to Aar kun har kunnet overkommes i meget lille Udstrækning, saaledes at Jordens Bonitet er sunket.

I Modsætning til, hvad der er Tilfældet i de fleste andre Lande, er Kreaturholdet i England ikke gaaet tilbage under Krigen. Nedenstaaende Tabel viser dette.

1 000 Stk.	1916	1915	1914
Hornkvæg	12 450	12 171	12 145
Faar	28 841	28 276	27 885
Svin	3 616	3 795	3 940

Man bemærker, at Faarebestanden er steget med næsten 1 Million, hvilket jo peger hen mod Overgang til ekstensivere Driftsformer. Derimod er Svineholdet gaaet noget tilbage, en Bevægelse, der i den sidste Tid har taget stærk Fart, idet Landmændene paa Grund af den daarlige Kartoffelhøst reducerer deres Bestand, og en Mængde Svin kommer nu paa Markedet før den slagtemodne Alder.

Frankrig.

Under normale Forhold er Frankrig kun i ringe Grad afhængig af Tilførsel af Levnedsmidler fra Udlandet. Alligevel har det maattet dele Skæbne med det øvrige Europa med Hensyn til de Ernæringsvanskeligheder, som navnlig det sidste halve Aar har ført med sig.

Det franske Landbrug har lidt svært under Krigen, navnlig paa Grund af manglende Arbejdskraft. Ja, det hævdes endog, at den Del af Frankrig, der for Tiden er bedst kultiveret, er Zonen bag ved Fronten, fordi man her har tilstrækkeligt med Folk. De Forsøg, man har gjort med afrikanske Arbejdere, har kun givet pauvre Resultater; de kan ikke taale Klimaet. Kvinder

og Børn anvendes vel i udstrakt Maalestok, men meget Arbejde kan jo kun udføres af Mænd. Fra Landbruget lyder derfor stadig Raabet paa Arbejdskraft, navnlig tænker man paa de tyske Fanger: — „Il y a bien les Boches!“ — Men ligesom i England vil det volde stor Vanskelighed at afse Vagtmandskab, og det foreslaas derfor at lade Fangerne arbejde i Hold paa 2—3—4 Mand, der tilses af cyklende Vagter.

Ogsaa fra anden Side end Landbrugskredse er der blevet rettet en stærk Kritik mod den Ordning, at Administrationen kan rekvirere Landbrugsprodukter til den „virkelige“ Værdi, hvorved Landbruget — i Mod-sætning til andre Klasser af Befolkningen — afskæres fra at høste Fordel af Krigskonjunkturerne, og man har hævdet, at denne Ordning nødvendig vilde medføre en yderligere Nedgang i Produktionen. Regeringen har da ogsaa maattet gøre en Indrømmelse, idet der for at opmuntre Kornavlén er garanteret en Minimalpris, foruden at der bevilges en Dyrkningspræmie, dels i Forhold til Arealet, dels i Forhold til det absolute Udbytte.

Nedenstaaende Tabel viser den foreløbige Op-gørelse over Høsten i Aar, sammenlignet med tid-ligere Aar. I 1915 og 16 er det af Fjenden besatte Territorium ikke medregnet.

	Areal i Mill. ha			Udbytte i Mill. Tons		
	1916	1915	1909-13 gnstl.	1916	1915	1909-13 gnstl.
Hvede.....	5.22	5.72	6.54	5.84	6.47	8.64
Rug.....	0.92	1.04	1.20	0.91	0.90	1.25
Byg.....	0.62	0.67	0.75	0.86	0.79	1.02
Havre.....	3.19	3.88	3.97	4.12	3.75	3.00
Kartofler....	1.31	1.20	1.55	—	9.06	13.20

Det dyrkede Areal er saaledes nedadgaaende, ikke alene i Forhold til 1909—13, hvad der skyldes de tyske Erobringer, men ogsaa i Forhold til 1915. Hvad Udbyttet angaar, er kun Havrehøsten bedre end Gennemsnittet; for Hveden er der fra 1915—16 en Nedgang paa ca. 10 0/0. Det normale aarlige Hvedeforbrug, inklusive Saasæd, anslaaes til 9.5 Mill. Tons, saaledes at dette Aars Høst skulde betyde et Deficit paa $3\frac{2}{3}$ Mill. Tons. Da der imidlertid med de besatte Distrikter samtidig er evakueret en Del af Befolkningen, maa Forbruget reduceres tilsvarende, og den nylig udkomne Forordning om en Udmalingsprocent af 80 betyder ogsaa nogen Besparelse. Paa den anden Side maa imidlertid paa Grund af Dyrtiden regnes med et Forbrug pr. Hoved, der ligger betydeligt over det normale, saaledes at Frankrig i hvert Fald maa have en Import af mellem $2\frac{1}{2}$ og 3 Mill. Tons nødvendig. Naar derfor Handelsminister Clémentel for nogen Tid siden udtalte sin Tilfredshed over den Maade, hvorpaa han havde løst Hvedespørgsmaalet, idet han havde Kontrakter paa ca. 1.8 Mill. Tons for den kommende Sæson, synes det noget forhastet, navnlig i Betragtning af, at Størsteparten af disse Køb endnu slet ikke er skibet. — Over Kartoffelhøsten foreligger ingen samlet Opgørelse, kun vides det, at den er daarlig — her som i andre Lande.

Den franske Sukkerproduktion har lidt et svært Knæk som Følge af Invasionen. Følgende Tabel viser det med Sukkerroer dyrkede Areal og det tilsvarende Udbytte:

	Areal i ha	Røehøst i Mill. Tons
1909—13	242 660	5.91
1915	84 318	1.31
1916	77 506	—

Arealet er saaledes gaaet ned til under $\frac{1}{3}$ af det normale. Og medens Sukkerproduktionen før Krigen laa omkring 7—800 Mill. kg, var den i Kampagnen 1914—15 kun 322 Mill. kg og 1915—16 142 Mill. kg. Da Forbruget normalt andrager ca. 650 Mill. kg, kan det ikke undre, at Regeringen har nedsat en Kommission, der skal undersøge Muligheden for en Forøgelse af Sukkerproduktionen.

Ogsaa i Kvægbestanden har Erobringerne gjort et slemmt Skaar, hvilket fremgaar af Tabellen:

1 000 Stk.	$\frac{1}{7}$ 1916	$\frac{1}{7}$ 1915	$\frac{1}{1}$ 1914
Hornkvæg	12 724	12 287	14 807
Faar	12 079	13 483	16 213
Svin	4 448	5 491	7 048

Efter den stærke Nedgang i Hornkvægtallet paa $2\frac{1}{2}$ Mill. Stk. skulde der altsaa atter have været en Stigning paa $\frac{1}{2}$ Mill. Stk.; men siden er Tallet vistnok sunket betydeligt. Faar og Svin er i stærk og stadig Tilbagegang.

Samtidig med at Hæren kræver sit mægtige Forbrug dækket, har der altsaa fundet en betydelig Nedgang Sted i den indenlandske Produktion af Levnedsmidler. Det franske Ernæringsproblem vilde dog næppe saa hurtigt være blevet akut, om ikke Transportforholdene havde været saa fortvivlede. Det gælder — som nævnt under England — for det første Skibsfarten. Den franske Handelsflaade, der før Krigen udgjorde $2\frac{1}{2}$ Mill. Tons, er vel ikke gaaet tilbage, idet der er tilkommét 325 000 Tons overfor et Tab paa 300 000 Tons, men den kan paa Grund af manglende Arbejdskraft i Havnene ikke udnyttes tilstrækkeligt.

Hertil kommer den administrative Forvirring. „L'œuvre“ skriver midt i November: „I Øjeblikket befatter 9 forskellige Centralmyndigheder sig med Transportvæsenet. Omtrent Halvdelen af Koffardiflaaden er rekvireret for andre Formaal end Handel. Vi benytter delvis ogsaa engelske Skibe og maa i den Anledning forhandle med 3 forskellige engelske Regeringsinstitutioner. Hertil kommer de mange Mellem- og Lokalinstanter. Hvis man metodisk vilde have organiseret det fuldkomne Anarki, kunde man daarlig have gjort det bedre.“

Ogsaa det indenlandske Transportsystem har imidlertid svigtet. I August 1914 raadede Frankrig over 380 000 Jernbanewagoner, men allerede Krigens første 6 Uger bragte et Nettotab paa 40 000. Nye Vogne har det siden næsten været umuligt at fremskaffe, og i en Debat i Deputeretkammeret i Begyndelsen af November blev det da ogsaa fra flere Sider krævet, at Jernbanemateriefabrikkerne skulde ophøre med Skyts- og Ammunitionsfremstillingen. Ved Siden af Tilbagegangen i Materiel staar en Nedgang i Personalets Antal paa ca. 15 %, samtidig med at den Godsmængde, der skal befordres, er steget enormt.

Man vil forstaa, at under saadanne Forhold maa de i Forvejen vanskelige Ernæringsforhold slaa over i en Krise. Naar trods alle Kalamiteter Fødemidler eller Kul er bragt hjem fra Udlandet, kan de faa Lov at ligge paa Havnekajerne uden at kunne komme videre. Samtidig med at store Kvarterer af Paris henlaa i Mørke, fordi Gas- og Elektricitetsværkerne havde indstillet Driften paa Grund af Kulmangel, kunde der saaledes i Havnene og andetsteds ligge Kullagre paa Millioner af Tons, der ikke kunde udnyttes. Paa samme

Maade er man ude af Stand til at udligne den rigelige Høst i en Provins med den mislykkede i en anden — ingen Wagoner!

Myndighederne har ført en fortvivlet Kamp mod Dyrtiden ved Fastsættelsen af Maksimalpriser. Men dette Systems Utilstrækkelighed har næppe kunnet vise sig paa en mere eklatant Maade end her, hvor de samme Myndigheder, der har fastsat Maksimalprisen, i adskillige Tilfælde — nemlig hvor de selv foretager Salg af den paagældende Vare — ikke har kunnet overholde denne. — Den civile Befolknings Forsyning med Levnedsmidler har hidtil sorteret saavel under Indenrigs-, som Handels- og Landbrugsministeriet. I Begyndelsen af November forsøgte man at oprette et Centralernæringskontor, og „L'œuvre“ skrev i den Anledning: „Vor Presse har hidtil spottet den tyske Organisation og Rationisering og Batocki's Diktatur. — „De Ulykkelige! Saa vidt er det altsaa nu kommet med dem“. — Ja, saa vidt var det kommet — og nu er vi netop saa vidt, som de var dengang. Frankrig er naaet det samme Punkt, men under ugunstigere Forhold.“

I Ministerraadet d. 24. November blev der truffet en Del Bestemmelser for at afværge den truende Krise. Saaledes blev det besluttet, at den civile og militære Proviantering skulde forenes under samme administrative Institution, idet den Ordning, at de civile og militære Autoriteter stod som hinandens Konkurrenter, har haft højst uheldige Virkninger. Der har hidtil været, hvad „Le Temps“ kalder en uoverstigelig Mur mellem de to Administrationsgrene, og Bladet fremdrager et Eksempel, som det betegner som typisk. I en af de

største franske Byer meddelte Bagerne Mairén, at de ikke havde mere Mel end til den næste Dag. Da der vilde gaa nogle Dage, før Mel kunde fremskaffes, og da Militærdepotet havde Overflod, laante man her det fornødne Kvantum. I den Anledning modtog Intendanturen en alvorlig Reprimande! — Af andre Bestemmelser, der blev truffene i det paagældende Ministerraad, maa nævnes Forbud mod Tilvirkning af al Slags kunstig Bagværk samt Kager og Brød, der ikke kan opbevares mere end fire Dage. Endvidere Forbud mod Tilvirkning af raffineret Sukker. Endelig vedtoges Indførelsen af to kødløse Dage om Ugen.

Imidlertid skete der med Rekonstruktionen af Ministeriet i December en gennemgribende administrativ Forandring, idet der oprettedes et særligt Ministerium for Transport og Levnedsmiddelforsyningen, hvis Indehaver blev Senator Herriot, der anses for et stort administrativt Talent. Han vil for Transportens Vedkommende faa Claveille under sig som Generaldirektør eller „Diktator“, som Bladene kalder ham med en Betegnelse, der i den senere Tid er blevet særlig yndet i de krigsførende Lande. Frankrig venter sig meget af de nye Mænd — de kommende Maaneder maa vise, hvad de formaar at udrette.

Rusland.

Zarriget var vel det Land, man mindst havde ventet skulde komme til at lide Mangel paa Levnedsmidler under Krigen. Som Følge af den standsede Udførsel kunde man i den første Tid da ogsaa snarere tale om Overflod med lave Priser paa alle

Fødevarer. I Tidens Løb er dette Forhold imidlertid undergaaet en fuldstændig Forandring, ogsaa i Rusland rykker Ernæringsspørgsmaalet mere og mere i Forgrunden. Til at begynde med var det navnlig i de store Byer, især Petrograd og Moskva, at Manglerne viste sig. Det russiske Jernbanesystem har langtfra været Krigens Opgaver voksen, og særlig naar større militære Operationer var under Forberedelse og største Delen af Jernbanemateriellet beslaglagdes heraf, reduceredes naturligvis Tilførslerne til Byerne i meget betydelig Grad. For en ikke ringe Del er det russiske Ernæringsproblem vel vedblivende et Fordelings-, et Transportspørgsmaal, men Mangelen paa Levnedsmidler er dog ogsaa blevet absolut og viser sig baade i By og paa Land.

Tag en Vare som Kød, hvoraf Rusland under normale Forhold har Overskudsudførsel. Alligevel lider Landet nu stærkt under Kødmangel, hvilket skyldes Hærens kolossale Forbrug. Den russiske Bonde nyder i Almindelighed saa at sige ikke Kød, som Soldat er hans daglige Ration derimod mellem $\frac{1}{3}$ og $\frac{1}{4}$ kg, saaledes at Hærens Forbrug i det første Krigsaar anslaaes til 5 Mill. Stk. Hornkvæg. Betydelige Tab led Hornkvægbestanden ogsaa i selve Krigszonerne, og den forhenværende Landbrugsminister Naumov anslaar det første Krigsaars Indhug paa Kvægbestanden til 18 Mill. Stk. Da den normale aarlige Produktion kun udgør 9 Mill. Stk., skulde Bestanden altsaa i Krigens første Aar være reduceret med mindst 9 Mill. Stk. For et saa udpræget Landbrugsland som Rusland var Kvægbestanden iøvrigt allerede før Krigen relativt ringe, dets 37 Mill. Stk. var pr. Individ mindre end i Tysk-

land, Østrig og Frankrig. Svineholdet var i Rusland kun 9 pr. 100 Indb. mod 23 i Østrig og 34 i Tyskland. — Kødspørgsmaalet besværliggøres ved de Tilstande, der hersker i de fleste russiske Slagtehus. Iflg. „Rjetsch“ faar Kvæget i Slagtehusene ikke tilstrækkeligt Foder og kan paa Grund af Pladsmangel ikke engang blive bragt i Hus. De sanitære Forhold i Slagtehusene trodser enhver Beskrivelse, og Kvæget dør i Massevis. — Formodentlig paa Grund af Transportvanskeligheder er de militære Indkøb hidtil næsten kun foretaget i det europæiske Rusland. I den sidste Tid er man dog begyndt at drage Nytte af de store sibiriske Beholdninger, og der er indrettet moderne Slagtehus og Køleanlæg adskillige Steder. — Da Hærens Krav maa gaa forud for den civile Befolknings Forsyning, har Regeringen søgt at frigøre en Del Kød ved Indførelse af 4 kødløse Dage om Ugen (Lov 2. Aug. 1916). Det har imidlertid været under Overvejelse at ophæve denne Ordning igen, da den affødte en berettiget Forventning om, at man saa i det mindste de andre Dage kunde faa Kød at købe. Da dette imidlertid langt fra er Tilfældet, har det skabt en stærk Bitterhed hos Befolkningen.

Adskillige Steder er Guvernementskomitéerne skredet til Rekvisition af Korn hos Bønderne for Civilbefolkningens Behov. Af Frygt herfor nedgraver Bønderne imidlertid Kornet og køber i Stedet for op med Spekulation for Øje. Spiritusforbudet har haft den — under de nuværende Forhold — uheldige Virkning, at Bønderne har faaet saa mange Penge mellem Hænderne, at de ikke som før behøver at sælge deres Høst straks. Fyrst Galizin erklærer rent ud, at det bliver

nødvendigt at genindføre Spiritusmonopolet; tidligere kom Bønderne nemlig til Staden i Vinterens Løb for at sælge deres Produkter og købe Brændevin i Stedet — nu bliver de hjemme. Borgmesteren i Moskva, Tschelnokow, udtalte for nogle Maaneder siden: „Civilbefolkningens Levnedsmiddelforsyning befinder sig i en Tilstand af fuldstændig Desorganisation. For alle Produkter er Priserne steget efter en uhørt Maalestok — 100—200—300 %/o. En hel Række af Fødevarer forsvinder periodisk fuldstændig fra Markedet. Hovedgrunden til Krisen ligger i, at Bønderne ikke bringer deres Produkter paa Markedet“.

„Nowoje Wremja“ skriver i Slutningen af Oktober: — Medens det tidligere kun var de mange Flygtninge i Hovedstaden, der paa Grund af den manglende Organisation led Nød, er dette nu Tilfældet i alle større Byer. Overalt melder Telegrafene om Brød- og Melmangel. I Volgadistriktet, selve Ruslands Kornkammer, har Møllerne indstillet deres Virksomhed. Og som det allermost raffinerede: fra Rjasan meddeles, at Bønderne i skarevis strømmer til Byen — ikke for at sælge deres Produkter, men omvendt, for selv at købe Mel, Smør o. s. v.

Formanden for Centralkomiteén for Fremskaffelse af Levnedsmidler, M. Fedoron, giver i et Interview følgende mistrøstige Resumé:

Ved Krigens Begyndelse gik man med Hensyn til Hærens Forsyninger udenom den frie Handel og skabte et særligt Provianteringsvæsen. Handelen ophørte saa at sige, og Indførelsen af Maksimalpriser forandrede ikke dette Forhold. Den Omstændighed, at de ikke overalt var lige høje, fremkaldte naturligvis Spekulation.

Svaret herpaa var Rekvisition og lokale Udførselsforbud, der bevirkede, at de Handlende straks trak sig tilbage og alle Forraad forsvandt. Hertil kom Forvirringen i Jernbanetrafikken og endelig Pengenes synkende Værdi. Papirpengene faldt som en mild og stadig Regn over det ganske Land, og Priserne steg tilsvarende. Dermed voksede Befolkningens Angst for Dagen i Morgen, man søgte at rive saa meget til sig som muligt og gemme det hen. Arbejderen forlanger vilkaarligt 2—3—5 Rubler pr. Dag. Rublen har ophørt at være en Værdimaaler, man regner i Stedet i Korn, i Levnedsmidler, og man bryder sig ikke om at sælge disse. I Landsbyerne er der rigeligt med Penge, i Butikerne intet at sælge. Over hele Landet raader en stærk Mistillid. Maksimalprisen paa Korn blev indført uden forudgaaende Organisation af denne vigtige Foranstaltning. Følgen var straks en fuldstændig Stilstand over hele Riget. Ingen Handeler afsluttedes, Volgas Kornskibe ligger tomme, Møllerne staar stille. Maksimalprisen bliver ændret hvert Øjeblik. Der er ingen fast Autoritet, ingen Rettensnor, ingen Organisation.

Som et utvivlsomt ingenlunde enestaaende Eksempel paa i hvor ringe Grad de lokale Myndigheder er i Stand til at løse de vanskelige Opgaver, Ernæringsspørgsmaalet stiller dem, skal anføres et Citat fra „Nowoje Wremja“: „Staden Kiews Levnedsmiddelkommission, der nedsattes ifjor for at bekæmpe Dyrtiden og Spekulationen, opkøber Levnedsmidler for Millioner af Rubler, men i Stedet for at sælge dem til Befolkningen for en rimelig Pris, lader Kommissionen dem raadne op i Magasinerne. Man skulde tro, at den opkøbte de vældige Forraad i den specielle Hensigt,

at de ikke skulde komme paa Markedet og foranledige en Nedgang i Priserne, som de Handlende har skruet saa umaadeligt op. Tro ikke, det er Smaating, det drejer sig om. Det har vist sig, at alene af Mel er 200 000 Pud (= 3.276 Mill. kg) ødelagt, og i den Grad, at det er ubrugeligt ikke blot til Menneskeføde, men ogsaa til Foder. Ligesaa har man opdaget Titusinder af Pud fordærvet Fisk, Havre, Hø o. s. v. Og Ødelæggelsesprocessen fortsættes, thi Kommissionen, som forfølger sine specielle Maal, vægrer sig ihærdigt ved at lade Produkterne komme paa Markedet. -- Bladet anklager med andre Ord Kommissionen for at gøre fælles Sag med Levnedsmiddelspekulanterne, noget der i Betragtning af de særlig russiske Forhold jo ikke lyder helt utroligt.

Den foreløbige Opgørelse over Ruslands Høst i 1916, sammenlignet med 1915 og tidligere Aars Gennemsnit, fremgaar af nedenstaaende Tabel:

	Areal i Mill. ha			Udbytte i Mill. Tons		
	1916	1915	1909-13 gnstl.	1916	1915	1909-13 gnstl.
Hvede	19.64	23.56	23.85	16.20	20.41	17.00
Rug	23.64	24.08	24.19	21.35	22.69	18.47
Byg	10.10	11.04	10.28	9.68	10.35	9.09
Havre	14.36	14.43	14.62	12.63	13.18	12.07
Majs	1.48	1.69	1.39	1.88	2.00	1.78
Ialt . .	69.26	75.80	74.58	—	—	—

Det vil ses, at det med Korn og Majs dyrkede Areal i Løbet af det sidste Aar er gaaet ned med over 6 Mill. ha. Ogsaa i Rusland lider Landbruget naturligvis stærkt under Mangelen paa Arbejdskraft, og Maskiner er det næsten umuligt at fremskaffe. — Det

er særlig Hvedearealet, der er sunket, og Udbyttet er kun $\frac{4}{5}$ af det i 1915. Derimod er Rughøsten god. — Ved en Sammenligning mellem Udbyttet for 1916 og Gennemsnittet af 1909—13 maa naturligvis tages i Betragtning dels Befolkningstilvæksten, dels den overordentlige Stigning i Behovet for Brødkorn, der er en Følge af det mindskede Forbrug af andre Fødemidler.

Italien.

Fra Italien foreligger kun sparsomme Efterretninger, men givet er det, at Udsigterne heller ikke her er lyse. Det er iøvrigt interessant at se, at Pressen først i den allersidste Tid er naaet til Erkendelse af, hvor dybt Ernæringsproblemet stikker. Hidtil har den almindelige Opfattelse været den, at Grunden til den stærke Prisstigning blot var at henhøre til Vareaager, og at Regeringen ved at skride ind herimod var i Stand til at fjerne Vanskelighederne.

Det dyrkede Areal og Høstudbyttet for de vigtigste Sorter fremgaar af nedenstaaende Tabel:

	Areal i Mill. ha			Udbytte i Mill. Tons		
	1916	1915	1909-13 gnstl.	1916	1915	1909-13 gnstl.
Hvede	4.78	5.01	4.74	4.80	4.64	4.99
Havre	0.45	0.49	0.51	0.34	0.46	0.54
Majs	1.55	1.57	1.61	2.00	3.09	2.55

Det aarlige Forbrug af Hvede, indbefattet Saasæd, er godt 7 Mill. Tons. I Aar maa det sættes højere, saaledes at der vil kræves en Indførsel paa mindst $2\frac{1}{2}$ Mill. Tons fra Udlandet. For at opmuntre til

Dyrkning af Brakjord med Hvede, Majs eller Havre har Regeringen bevilget en Præmie paa 50 Lire pr. ha.

Sukkerproduktionen er gaaet betydeligt tilbage. Resultatet af denne Kampagne var kun $1\frac{1}{2}$ Mill. hkg, medens sidste Aars Forbrug var $2\frac{1}{5}$ Mill. hkg, og i den senere Tid er det steget væsentligt. Det med Sukkerroer dyrkede Areal var i 1916 10 % mindre end det i 1915. — I Oktober besluttede Regeringen derfor at overtage Kontrollen af Sukkerforbruget. En Kommission afgør for hver Maaned, hvor meget der tilkommer den enkelte Provins, saavel til direkte Konsum som til industrielt Forbrug, og der kræves Autorisation for Tilvirkning af Artikler, der indeholder Sukker.

Ogsaa Kødspørgsmaalet giver Anledning til mange Vanskeligheder. Ved Krigens Udbrud udgjorde Kvægbestanden ca. 7 Mill. Stk. overfor et aarligt Forbrug af ca. 2 Mill. Stk. I Krigens første halvandet Aar (regnet fra Maj 1915) var Forbruget imidlertid henimod 20 % større end normalt. Naturligvis kræver Hæren langt den største Part af Kødproduktionen, saaledes at der ikke bliver meget tilbage for den civile Befolkning, om det ikke lykkes i betydelig Grad at forøge Importen af frossen Kød, der i Øjeblikket andrager omkring 7 Mill. kg maanedlig. Imidlertid er Transportvanskelighederne saa store, at det næppe lader sig gøre. „Corriere economico“ hævder, at man hellere maa reducere Kvægbestanden end forsøge paa at indskrænke Civilbefolkningens Kødforbrug yderligere end det alt er sket, idet da blot Priserne paa Fisk, Grønsager o. s. v. vil stige endnu stærkere. — Imidlertid er Regeringen alligevel gaaet den Vej med en Forordning, der fra 1. Jan. 1917 indfører to kødløse Uge-

dage. For at Forbruget ikke skal vende sig saa meget kraftigere mod Fjerkræ, forbydes Salget heraf tre Dage om Ugen.

Verdenshøsten.

Det samlede Indtryk man faar af Brødkornshøsten i Ententelandene er det, at den vel kan give Anledning til nogen Bekymring, men at man — under Forudsætning af, at Supplering kan hentes i de oversøiske Lande — dog nok vil kunne slippe igennem til næste Afgrøde kommer frem. For de oversøiske Lande tegner Billedet sig imidlertid saaledes, at Høsten her ikke alene er langt under sidste Aars, men ogsaa betydelig mindre end det normale. De Opgørelser, der her kan meddeles, er naturligvis ikke definitive og navnlig for Argentina og Australien i høj Grad skønsmæssige, men der er dog Grund til at antage, at de paagældende Tal i hvert Fald ikke er ansat for lavt.

Forenede Stater.

	Areal i Mill. ha			Udbytte i Mill. Tons		
	1916	1915	1909—13 gnstl.	1916	1915	1908—13 gnstl.
Hvede	20.89	24.87	19.06	16.84	27.53	18.19
Byg	3.14	2.99	3.08	4.00	5.11	3.98
Havre	16.48	16.50	15.12	17.84	22.31	16.42
Majs	43.93	43.84	42.18	67.13	77.89	68.79

Hvedehøsten i 1916 er med andre Ord kun $\frac{3}{5}$ af sidste Aars og over 2 Mill. Tons mindre end Gennemsnittet af 1909—13. Ogsaa for Foderstoffernes Vedkommende er Udbyttet langt ringere end i 1915, omend Forholdet til Gennemsnittet her stiller sig betydeligt

bedre. Man vil forstaa, at der i 1917 ikke kan være Tale om en Tilnærmelse til den Hvedeeksport, U. S. A. var i Stand til at præstere i 19^{15/16}, idet Unionen selv vil faa Brug for Størstedelen af Høsten. Der er da ogsaa i Senatet fremkommet Forslag om Eksportforbud, ikke alene for Korn, men for Levnedsmidler i det hele taget. Det menes at dreje sig om en tyskvenlig Aktion, og foreløbig er Sagen i hvert Fald ikke kommet videre. Men den blotte Mulighed for et Eksportforbud fik i nogen Tid Priserne i U. S. A. til at vige, tiltrods for det internationale Markeds stigende Tendens. Selv om et Forbud virkelig blev dekretet, kunde det dog næppe tænkes at blive absolut, idet Staterne ialtfald har noget Korn at undvære.

Kanada.

	Areal i Mill. ha			Udbytte i Mill. Tons		
	1916	1915	1910-13 gnstl.	1916	1915	1910-13 gnstl.
Hvede	4.08	5.20	4.25	4.38	10.24	5.57
Byg	0.57	0.61	0.61	0.70	1.10	0.90
Havre	4.31	4.00	3.91	5.23	8.03	5.62

Nedgangen i Hvedehøsten er endnu større end for U. S. A., idet Udbyttet kun andrager lidt over $\frac{2}{3}$ af det i 1915. Overskudet for Eksport, der sidste Aar udgjorde 7.2 Mill. Tons, anslaaer „Economist“ derfor i Aar til kun 2.7 Mill. Tons.

Indien.

Den foreløbige Opgørelse viser her en Hvedehøst paa 8.85 Mill. Tons, mod 10.25 i 1915 og 9.57 i Gennemsnit af 1909—13. Til Gengæld udgør Rishøsten imidlertid 32.88 Mill. Tons, mod 27.24 i 1915, hvilket naturligvis virker til at frigøre Hvede for Eksport.

Argentina og Australien.

I disse Lande falder Størsteparten af Høsten som bekendt først i Januar Maaned. Efter engelske Beregninger (optimistiske) anslaaes Argentinas Hvedehøst i Aar til 2.⁶⁰ Mill. Tons mod 4.⁷⁰ ifjor og 4.⁰⁵ i 1909—13. Mangel paa Regn og delvis ogsaa Græshoppeplagen har medført dette ringe Høstudbytte, efter hvilket det synes noget overdrevent at regne med et Eksportoverskud paa 1³/₄ Mill. Tons, foruden de 875 000 Tons, der menes at være tilbage af sidste Høst. Ogsaa fra Argentina er der iøvrigt kommet Meddelelser om paatænkt Udførselsforbud, der naturligvis heller ikke her kan tænkes at blive absolut. Men meget taler for at Regeringen, saavel i de Forenede Stater som i Argentina, bliver nødt til at overtage Kontrollen over Eksporten, for at Landene ikke selv skal komme til at lide Mangel. Det hævdes iøvrigt fra nogle Sider, at det er England, der staar bag ved det eventuelle argentinske Udførselsforbud, idet Meningen skulde være den at reservere hele Eksporten for Ententen. Modsat er den Anskuelse, at det drejer sig om et Modtræk fra den argentinske Regering mod det engelske Importmonopol, der søger at trykke Priserne. — For Australiens Vedkommende tegner Udsigterne sig gode, saafremt Hveden da de sidste Uger før Høsten kan undgaa Rustfaren. Udbyttet anslaaes til 3.²⁵ Mill. Tons mod 4.⁰⁰ i 19¹⁵/₁₆ og 2.⁶⁵ Mill. Tons gnstl. i 1909—13. Det menes i England, at Udførselsoverskudet maa kunne naa op imod 2¹/₂ Mill. Tons, hvortil kommer omtrent 2.²⁰ Mill. Tons fra sidste Høst.

Som et Resumé skal anføres en Tabel, der viser de oversøiske Landes Hvedehøst samt deres Eksport i Tiden August 1915—Juli 1916:

	Høst i Mill. Tons			Eksport
	1916/17	1915/16	1909-13 gnstl.	Aug. 1915 —Juli 1916
Kanada.....	4.83	10.24	5.57	6.42
U. S. A.	16.54	27.53	18.69	4.67
Indien	8.65	10.25	9.57	0.11
Argentina.....	2.10	4.70	4.05	1.58
Australien	3.25	4.00	2.10	0.85
Tilsammen...	35.37	56.81	40.54	13.63

Den oversøiske Høst er med andre Ord kun 62 ⁰/₁₀₀ af sidste Aars og kun 87 ⁰/₁₀₀ af den gennemsnitlige.

For de tre Ententelande stiller Høsten og Importen af Hvede sig saaledes:

	Høst i Mill. Tons			Import
	1916	1915	1909—13 gnstl.	Aug. 1915 —Juli 1916
England	1.65	2.01	1.62	5.17
Frankrig	5.20	5.49	6.49	1.79 ¹⁾
Italien.....	4.80	4.04	4.90	2.07
Tilsammen...	11.65	12.14	13.10	9.03

Med en Høst i 1915 paa 12.14 Mill. Tons havde de tre Ententelande i andet Krigsaar en Import af 9.03 Mill. Tons. I Aar maa Behovet her, saavel som i de øvrige Lande, regnes betydeligt højere, idet Forbruget af Brødkorn under Dyrtiden har en stærkt stigende Tendens. En oversøisk Høst i 1915 paa 56.81 Mill. Tons betingede en Eksport i andet Krigsaar af 13.63 Mill. Tons — hvorledes skal da i tredje Krigsaar, selv om Hensyn tages til Forraad af sidste Høst, en Afgrøde paa 35.37 Mill. Tons være i Stand til at dække

¹⁾ Tallet er ikke fuldstændigt, idet en Del af Importen til Hæren ikke er medregnet.

Ententens og de neutrale Staters Import? — Aldrig har vel de oversøiske Lande følt deres Uundværlighed som nu, aldrig har vel et Aar haft saa gode Betingelser for at fostre en Hvedecorner, som 1917. Den Optimisme, som den engelske Fagpresse bærer til Skue, kan ikke stikke dybt. Forsikringer om, at England saa udmærket kan undvære de Forenede Staters Eksport, virker ikke meget overbevisende paa Baggrund af den Omstændighed, at England i 19^{15/16} hentede $\frac{2}{3}$ af sin Hvede dér. Men disse Forsikringer og den stadige Henvisning til Indiens, Australiens og Argentinas Eksportoverskud maa da ogsaa antages kun at have til Hensigt at dæmpe den amerikanske Hausse. Om det vil lykkes, er tvivlsomt — ogsaa Amerikanerne kan opstille et simpelt Reguladestykke. -- Et Tegn paa, hvor alvorlig Ententen i Virkeligheden ogsaa anser Situationen, er den Overenskomst, der nylig er truffet mellem England, Frankrig og Italien om at staa Skulder mod Skulder i denne Sag, saaledes at Indkøb og Fragtning af Hveden fremtidig skal ske i Fællesskab.

— — — —

I Ententelandene findes ikke den Organisation eller den absolute Indordnelsesevne hos Befolkningen, som er Tysklands store Fortrin. Derfor vil de næppe være i Stand til at løse Ernæringsproblemet paa en tilsvarende rationel Maade som Tyskland, derfor maa Vanskelighederne for hver Dag blive større og større. Dette kunde tyde paa, at Freden ikke er saa langt borte. Hvis ikke — hvor længe vil da administrative Foranstaltninger kunne besværges det Hungerspøgelse, der lurder paa Europa?